Čtvrtek, 6. února 2014

P7_TA(2014)0105

Vymýtit mrzačení ženských pohlavních orgánů

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 6. února 2014 o sdělení Komise nazvaném „Konec praktiky mrzačení ženských pohlavních orgánů“ (2014/2511(RSP))

(2017/C 093/24)

Evropský parlament,

— s ohledem na sdělení Komise nazvané „Konec praktiky mrzačení ženských pohlavních orgánů“ (COM(2013)0833),

— s ohledem na zprávu Evropského institutu pro rovnost žen a mužů nazvanou „Mrzačení ženských pohlavních orgánů v Evropské unii a Chorvatsku“,

— s ohledem na rezoluci Valného shromáždění OSN č. 67/146 o zintenzivnění globálního úsilí o vymýcení mrzačení ženských pohlavních orgánů,

— s ohledem na své usnesení ze dne 14. června 2012 o vymýcení praktiky mrzačení ženských pohlavních orgánů ([1]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 5. dubna 2011 o prioritách a základních rysech nového rámce politiky EU pro boj proti násilí páchanému na ženách ([2]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 24. března 2009 o boji proti mrzačení ženských pohlavních orgánů, které se provádí v EU ([3]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 16. ledna 2008 o strategii EU o právech dítěte ([4]),

— s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2012/29/EU ze dne 25. října 2012, kterou se zavádí minimální pravidla pro práva, podporu a ochranu obětí trestného činu a kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2001/220/SVV ([5]),

— s ohledem na strategii Komise pro rovnost žen a mužů 2010–2015, která byla předložena dne 21. září 2010,

— s ohledem na dokument nazvaný „Stockholmský program – otevřená a bezpečná Evropa, která slouží svým občanům a chrání je“ ([6]),

— s ohledem na Úmluvu Rady Evropy ze dne 12. dubna 2011 o předcházení násilí páchanému na ženách a domácímu násilí a boji proti němu (Istanbulskou úmluvu),

— s ohledem na články 6 a 7 Smlouvy o EU týkající se dodržování lidských práv (obecné zásady) a na články 12 a 13 Smlouvy o ES (nediskriminace),

— s ohledem na všeobecné doporučení č. 14 na téma ženské obřízky, jež v roce 1990 přijal Výbor OSN pro odstranění diskriminace žen,

— s ohledem na čl. 115 odst. 5 a čl. 110 odst. 2 jednacího řádu,

([1]) Úř. věst. C 332 E, 15.11.2013, s. 87.
([2]) Úř. věst. C 296 E, 2.10.2012, s. 26.
([3]) Úř. věst. C 117 E, 6.5.2010, s. 52.
([4]) Úř. věst. C 41 E, 19.2.2009, s. 24.
([5]) Úř. věst. L 315, 14.11.2012, s. 57.
([6]) Úř. věst. C 115, 4.5.2010, s. 1.

A. vzhledem k tomu, že Parlament ve svém usnesení ze dne 5. dubna 2011 o prioritách a základních rysech nového rámce politiky EU pro boj proti násilí páchanému na ženách definoval násilí na ženách jako „jakýkoli násilný čin motivovaný rozdíly pohlaví, jehož výsledkem je nebo může být fyzická, sexuální nebo psychologická újma či utrpení žen, včetně vyhrožování takovými činy, nátlaku nebo svévolného omezování svobody, ať už ve veřejném, nebo soukromém životě“ ([1]);

B. vzhledem k tomu, že mrzačení ženských pohlavních orgánů je formou násilí na ženách a dívkách, které představuje porušení jejich základních práv a je v rozporu se zásadami stanovenými v Listině základních práv Evropské unie, a vzhledem k tomu, že je naprosto nezbytné, aby byl boj proti mrzačení ženských pohlavních orgánů zakotven v obecném a uceleném přístupu k boji proti násilí na ženách;

C. vzhledem k tomu, že mrzačení ženských pohlavních orgánů bylo Světovou zdravotnickou organizací (WHO) v roce 2008 definováno jako všechny zákroky, při kterých dochází k částečnému nebo úplnému odstranění zevních ženských pohlavních orgánů z jiných než zdravotních důvodů, včetně sunna cirkumcize nebo klitoridektomie (částečného nebo úplného odstranění klitorisu spolu s předkožkou), excize (částečného nebo úplného odstranění klitorisu a zevních stydkých pysků) a nejextrémnějšího zákroku v rámci mrzačení ženských pohlavních orgánů, infibulace (zúžení poševního otvoru vytvořením kryjícího uzávěru);

D. vzhledem k tomu, že WHO odhaduje, že na světě žije přibližně 140 milionů holčiček, mladých dívek a žen, které tuto krutou formu násilí na základě pohlaví zakusily; vzhledem k tomu, že podle WHO se většina případů mrzačení ženských pohlavních orgánů provádí v dětství, na mladých dívkách od narození do 15 let; vzhledem k tomu, že podle zpráv dochází k provádění této kruté praktiky v 28 afrických zemích, v Jemenu, severním Iráku a v Indonésii;

E. vzhledem k tomu, že mrzačení ženských pohlavních orgánů je brutálním zákrokem, který není vykonáván pouze ve třetích zemích, ale týká se i žen a dívek žijících v EU, jež jej podstupují buď na jejím území, nebo ve svých domovských zemích, ať již předtím, než se do EU přistěhují, nebo v době, kdy z ní vycestují ([2]); vzhledem k tomu, že podle Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) žádá v EU každoročně o azyl přibližně 20 000 žen a dívek ze zemí, v nichž se mrzačení ženských pohlavních orgánů provádí, z nichž 9 000 již mohlo být zmrzačeno ([3]), a že počet žen, které mrzačení ženských pohlavních orgánů podstoupily nebo jsou jím ohroženy, se v Evropě odhaduje až na 500 000 ([4]), zatímco trestní stíhání pachatelů těchto zločinů je stále vzácné;

F. vzhledem k tomu, že mrzačení ženských pohlavních orgánů je často prováděno doma v nevalných a nehygienických podmínkách, mnohdy bez anestezie nebo lékařských znalostí, mívá četné velmi závažné a často nenapravitelné či fatální důsledky pro zdraví žen a dívek, ať již fyzické, nebo duševní, a škodí jejich sexuálnímu i reprodukčnímu zdraví;

G. vzhledem k tomu, že mrzačení ženských pohlavních orgánů je v rozporu se základní evropskou hodnotou rovnosti žen a mužů a přispívá naopak k zachování tradičních hodnot, podle nichž je žena vnímána jako věc a majetek muže; vzhledem k tomu, že na základě kulturních a tradičních hodnot není za žádných okolností možné praktiky mrzačení pohlavních orgánů dětí, dívek či žen, zdůvodňovat;

H. vzhledem k tomu, že ochrana práv dětí je zakotvena v řadě členských států a v evropských a mezinárodních dohodách a právních předpisech a vzhledem k tomu, že žádnou formu násilí vůči ženám obecně, a tedy ani násilí vůči dívkám, nelze omlouvat na základě dodržování kulturních tradic či různých druhů iniciačních rituálů;

I. vzhledem k tomu, že předcházení praktikám mrzačení ženských pohlavních orgánů je povinností každého členského státu související s mezinárodní ochranou lidských práv a vyplývající ze všeobecného doporučení č. 14 Výboru OSN pro odstranění diskriminace žen na téma ženské obřízky a ze směrnice 2012/29/EU, kterou se zavádí minimální pravidla pro práva, podporu a ochranu obětí trestného činu, neboť podle této směrnice je mrzačení ženských pohlavních orgánů jednou z forem násilí na základě pohlaví a k ochraně před tímto druhem násilí by měla být mimo jiné stanovena minimální pravidla;

([1]) Článek 1 deklarace OSN o odstranění násilí páchaného na ženách ze dne 20. prosince 1993 (A/RES/48/104); bod 113 Pekingské akční platformy OSN z roku 1995.
([2]) Evropský institut pro rovnost žen a mužů, Mrzačení ženských pohlavních orgánů v Evropské unii a Chorvatsku, 2013.
([3]) Příspěvek UNHCR ke konzultaci Evropské komise ve věci mrzačení ženských pohlavních orgánů v EU, 2013.
([4]) D. Waris a C. Milborn, Děti pouště (Desert Children), Virago, Spojené království, 2005.

Čtvrtek, 6. února 2014

1. vítá sdělení Komise s názvem „Konec praktiky mrzačení ženských pohlavních orgánů“, v němž se Komise zavazuje k využití finančních prostředků EU za účelem předcházení těmto praktikám a zlepšování podpory obětem, včetně ochrany ohrožených žen na základě předpisů EU v oblasti azylu, a slibuje, že společně s Evropskou službou pro vnější činnost (ESVČ) posílí mezinárodní dialog a bude stimulovat průzkum v zájmu jasného určení ohrožených žen a dívek;

2. vítá závazek Komise usnadnit členským státům, nevládním organizacím a odborníkům výměnu zkušeností a osvědčených postupů týkajících se mrzačení ženských pohlavních orgánů a zdůrazňuje, že je nutná úzká spolupráce se zástupci občanské společnosti, včetně zástupců ze třetích zemí, a to nejen na pořádání osvětových kampaní, ale také na přípravě informačních materiálů a školení;

3. poukazuje na to, že mezinárodní a evropské orgány a instituce a orgány členských států hrají zásadní roli při předcházení praktikám mrzačení ženských pohlavních orgánů, ochraně žen a dívek, identifikaci obětí a při přijímání opatření zakazujících násilí na základě pohlaví, včetně mrzačení ženských pohlavních orgánů, a vítá odhodlání EU podnikat další kroky na podporu upouštění od praktik mrzačení ženských pohlavních orgánů v zemích, v nichž jsou uplatňovány;

4. připomíná svou výzvu adresovanou Komisi, aby bezodkladně předložila návrh legislativního aktu EU, kterým by zavedla preventivní opatření předcházející všem formám násilí páchaného na ženách (včetně mrzačení ženských pohlavních orgánů), a komplexní strategii EU k řešení tohoto problému, jež byla zmíněna ve Stockholmském programu a která by zahrnovala i další strukturované společné akční plány na ukončení praktik mrzačení ženských pohlavních orgánů v EU;

5. zdůrazňuje, že je nutné, aby Komise a ESVČ zaujaly rozhodný postoj k třetím zemím, které neodsuzují praktiky mrzačení ženských pohlavních orgánů;

6. vyzývá Komisi, aby postupovala harmonizovaným způsobem při shromažďování údajů o mrzačení ženských pohlavních orgánů, a žádá Evropský institut pro rovnost žen a mužů, aby do vývoje společné metody zahrnul i odborníky na demografii a statistiku a aby tito odborníci vypracovali ukazatele v souladu s uvedeným sdělením s cílem zaručit možnost srovnávání mezi jednotlivými členskými státy;

7. připomíná svou výzvu adresovanou členským států, aby využívaly existující mechanismy, zejména směrnici 2012/29/EU, mezi něž patří i školení odborníků na ochranu žen a dívek, a aby pronásledovaly, stíhaly a trestaly jakoukoli osobu pobývající na jejich území, která se dopustí trestného činu mrzačení ženských pohlavních orgánů, i kdyby byl tento trestný čin spáchán za hranicemi příslušného členského státu, a vyzývá tudíž k začlenění zásady extrateritoriality do trestněprávních ustanovení všech členských států tak, aby tento trestný čin bylo možné ve všech 28 členských státech trestat stejnou měrou;

8. vyzývá EU a členské státy, které zatím neratifikovaly Istanbulskou úmluvu Rady Evropy o předcházení násilí páchanému na ženách a domácímu násilí a boji proti němu, aby tak okamžitě učinily, a zasadily se tím pádem o to, že závazný postoj EU bude v souladu s mezinárodními normami, které podporují ucelený a jednotný postoj vůči násilí páchanému na ženách a vůči mrzačení ženských pohlavních orgánů;

9. vyzývá Komisi, aby rok 2016 vyhlásila Evropským rokem ukončení násilí vůči ženám a dívkám;

10. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, Radě Evropy, generálnímu tajemníkovi OSN a vládám a parlamentům členských států.